

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS**

**PAPILDOMO KOMITETO IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS 2020 METŲ VALSTYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO NR. XIVP-917**

2021-11-03 Nr. 141-P-27
Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo:

Komiteto pirmininkas Zigmantas Balčytis, komiteto pirmininko pavaduotoja Rasa Budbergytė, komiteto nariai: Sergejus Jovaiša, Asta Kubilienė, Artūras Skardžius.

Komiteto biuras: vedėja Laura Pranaitytė, patarėjos: Diana Andriūnaitė, Rūta Petrukaitė, vyriausioji specialistė Aurita Buragienė, padėjėja Akvilė Raudeliūnienė.

Kviestieji asmenys: Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas Audrius Misevičius, Valstybės kontrolės Atitikties audito departamento vadovė Emilija Jasaitienė, Finansų viceministras Gediminas Norkūnas, Finansų ministerijos Valstybės turto valdymo departamento direktorė Aušra Vičkačkienė, Finansų ministerijos Valstybės Išdo departamento direktorius Audrius Želionis, Finansų ministerijos Valstybės Išdo departamento vyresnioji patarėja Rasa Kavolytė, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko pavaduotojas Artūras Klerauskas, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos Mokesčių administravimo departamento vyresnioji patarėja Violeta Vyšniauskienė.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, pataisos, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2021-10-11				Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturime.	Atsižvelgti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai: negauta.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, 2021-10-01				<p>Neigiama nuomonė dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio</p> <p>Mes atlikome 2020 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą.</p> <p>Mūsų nuomone, dėl mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti neigiamą nuomonę dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ aptartų dalykų reikšmingumo 2020 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais neparodo tikros ir teisingos įtrauktų į valstybės grupę viešojo sektoriaus subjektų 2020 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės, 2020 metų veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių ir pinigų srautų pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.</p> <p>Pagrindas pareikšti neigiamą nuomonę dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio</p> <p>Nustatėme finansinės būklės atskaitos ilgalaikio ir trumpalaikio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, grynojo turto straipsnių, veiklos rezultatų atskaitos pagrindinės veiklos pajamų, sąnaudų ir grynojo perviršio ar deficito straipsnių, grynojo turto pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų duomenų reikšmingų iškraipymų (detali informacija atskaitos 1.1 poskyryje ir 1 lentelėje), kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose (82-iem iš 97 audituotų įstaigų teikti pastebėjimai) ir iškraipymai atliekant konsolidavimo procedūras:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 98 proc. (8 598,8 mln. Eur) duomenų apie mokesčių pajamas ir su jomis susijusių gautinų ir mokėtinų sumų teisingumo negalime patvirtinti, nes 2020 m. aplinkybės, susijusios su Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių 	Atsižvelgti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>fondo apskaitai tvarkyti naudojamų informacinių sistemų trūkumais, dėl kurių vis dar neteisingai registruojamos gautinos ir mokėtinos sumos ir neteisingai sudaromos finansinės ataskaitos, liko nepakitusios.</p> <p>2) Negalėjome patvirtinti įsipareigojimų būsimoms Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo ir giluminio atliekyno įrengimo išlaidoms (ilgalaikių atidėjinių) likučio – 2 690,6 mln. Eur teisingumo, nes atidėjiny nepagrįstai sumažintas 612,1 mln. Eur iš ES gautina lėšų suma, o, perskaičiuojant 2018–2020 m. šių įsipareigojimų dabartinę vertę ir su jais susijusių ilgalaikių gautinų sumų amortizuotą savikainą, neteisingai pritaikyta palūkanų norma. Europos Komisijai priėmus sprendimą skirti lėšų Ignalinos atominės elektrinės uždarymui, neužregistruota 612,1 mln. Eur ilgalaikė iš ES gautina suma.</p> <p>3) Negalėjome patvirtinti Susisiekimo ministerijos 2020 m. finansinių ataskaitų rinkinio (2020-12-31 turto, finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynojo turto ir mažumos dalis sudarė 5 267,5 mln. Eur) duomenų teisingumo, nes nustatėme, kad 2020 m. dalis turto ir įsipareigojimų neinventorizuota arba inventorizuota formaliai: duomenys žiniaraščiuose ir apskaitos registruose skyrėsi; nesudaryti išankstinių apmokėjimų, per vienerius metus gautinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų inventorizavimo aprašai-sutikrinimo žiniaraščiai, nenurodyta skolų atsiradimo ir tarpusavio suderinimo data, sumos su ne viešojo sektoriaus subjektais nesuderintos; nebuvo pateikti apskaitos registrai, reikalingi pinigų srautų ataskaitos teisingumui įvertinti. Pati ministerija nustatė reikšmingų klaidų ir rinkinio nepasirašė iki 2021-09-28, kai Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras ėmėsi taisyti klaidas 2021 m. apskaitos registruose.</p> <p>4) Teismų apskaitoje neregistruojamos su teismų žyminio mokesčio ir paskirtų baudų pajamomis susijusios ūkinės operacijos ir ši informacija neatskleidžiama finansinėse ataskaitose (Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, valstybės biudžetas 2020 m. gavo 18 mln. Eur žyminio mokesčio ir baudų įplaukų).</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>5) 9 proc. (apie 51,1 mln. Eur skaičiuojant pagal vidutinę paskutinių septynerių metų kilnojamųjų kultūros vertybių vertę) kilnojamųjų kultūros vertybių Kultūros ministerijai pavaldžių ir jos valdymo sričiai priskirtų įstaigų apskaitoje užregistruota ne tikraja, o simboline vieno euro verte.</p> <p>6) Negalėjome patvirtinti duomenų apie miško žemę (apie 206 mln. Eur, arba 1 proc. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinyje nurodytos žemės vertės) teisingumo, nes Aplinkos ministerijos apskaitoje neužregistruoti ir neišregistruoti iš Nacionalinės žemės tarnybos perimti ir jai perduoti valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypai, neteisingai nustatyta ir sudarant finansines ataskaitas nepatikslinta žemės tikroji vertė, netinkamai atlikta žemės inventORIZACIJA.</p> <p>7) Negalėjome patvirtinti dalies tikrosios vertės rezervo likučio teisingumo, nes biologinio turto apskaita Nacionalinėje žemės tarnyboje tvarkoma ne pagal atskirus turto vienetus, todėl nėra galimybės identifikuoti turto (medynų) vertės pokyčių priežasčių: dėl įsigijimo ar perdavimo, ar dėl tikrosios vertės pokyčio.</p> <p>8) Įsipareigojimai finansuoti daugiabučių namų modernizavimą ir atnaujinimą neužregistruoti, nes jų neregistravo VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra, nuo 2014 m. teikianti šiam tikslui valstybės paramą (11 mln. Eur įsipareigojimų buvo užregistruota 2021 m. agentūros finansinėse ataskaitose, o dėl 172 mln. Eur – laukiama Finansų ministerijos išaiškinimo).</p> <p>9) Finansavimo sumos iš ES padidintos 20,4 mln. Eur, o iš kitų šaltinių – 276,8 mln. Eur dėl ataskaitų konsolidavimo metu neteisingai padarytų įrašų.</p> <p>10) Į valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį neįtraukti dviejų jos grupei priklausančių subjektų duomenys.</p> <p><...></p> <p>Besąlyginė nuomonė dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio Mes atlikome 2020 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą.</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					Mūsų nuomone, 2020 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. <...>		

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai: negauta.

6. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai:

6.1. Sprendimas: pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-917 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymą.

6.2. Pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Audito komitetas, 2021-11-03	2N			<p>Argumentai:</p> <p>Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės 2021 m. spalio 1 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. FAE-13 pateiktus su finansine apskaita susijusius pastebėjimus dėl:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo apskaitos, kuriai tvarkyti naudojamos informacinės sistemos MAIS funkcionalumai turi būti tobulinami, siekiant turėti nuoseklią šio fondo finansinių ataskaitų formavimo iš patvirtintų apskaitos registrų sistemą; 2) teismų žyminio mokesčio ir paskirtų baudų pajamų, kurios vis dar neregistruojamos teismų apskaitoje ir neatskleidžiamos jų finansinėse ataskaitose; 3) bendro pobūdžio apskaitos klaidų viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose (pvz., neteisingai apskaitytų pajamų ir sąnaudų, neužregistruoto turimo ir veikloje naudojamo turto, neapskaitytų turimų įsipareigojimų), kurios vis dar trukdo disponuoti patikimais konsoliduotais apskaitos duomenimis apie valstybės finansinę būklę ir veiklos rezultatus; <p>siūlytina atitinkamai papildyti Seimo nutarimo projektą 2 straipsniu.</p> <p>Pasiūlymas:</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>Papildyti Seimo nutarimo projektą 2 straipsniu: „2 straipsnis. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei: 1) patobulinti Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo apskaitai tvarkyti naudojamos informacinės sistemos MAIS funkcionalumus, siekiant sukurti nuoseklią šio fondo finansinių ataskaitų formavimo iš patvirtintų apskaitos registrų tvarką; 2) suderinti su teismais galutinius sprendimus ir priemones, kad būtų užtikrintas tinkamas teismų žyminio mokesčio ir paskirtų baudų pajamų registravimas apskaitoje ir jų atvaizdavimas teismų finansinėse ataskaitose; 3) imtis aktyvių veiksmų, siekiant gerinti viešojo sektoriaus apskaitos kokybę, t. y. tobulinti šio sektoriaus apskaitos organizavimo bei tvarkymo procesus ir stiprinti vidaus kontrolės sistemos efektyvumą, įgyvendinti Valstybės kontrolės rekomendacijas dėl viešojo sektoriaus subjektų vykdomų veiklų ir su jomis susijusių turto ir išipareigojimų peržiūros (inventorizacijos) inicijavimo bei atskiriems veiklos sektoriams skirtos bendros (vienodos) apskaitos politikos taikymo.“</p>		

7. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 0, susilaikė – 0.

8. Komiteto paskirti pranešėjai: Rasa Budbergytė.

Komiteto pirmininkas

Zigmantas Balčytis

Komiteto biuro patarėja Diana Andriūnaitė